

(*Eoastrum elegans* var. *Poljanae*, *Cosmarium formulosum* var. *Poljanae*, *Cosmarium Speciosum* var. *slovenicum*, *Holopedia dednensis*) neke izrazite arktoalpinske tipove dezmiadiaceja (*Desmidiaceae*) kao *Cosmarium Willei*, *C. crenatum*, *C. Pokornyanum*, po kojima izvodi ovaj zaključak: „Navedene dezmiadiaceje vele nam još pouzdanije i jasnije nego fanerogame, da ovdje prikazana staništa imaju veliku starost. Ie da neki njihovi biljni elementi polječu iz davnih hladnih vremena, kad su iz Julskih Alpa počeli uzmicati ledenjaci.“

Ova je radnja štampana u hrvatskom jeziku u svečanom svesku 40te obljetnice znamenitog algološkog talijanskog časopisa, koji je izlazio pod uredništvom profesora De Tonia u Modeni, a koji je međulim upravo u vrijeme redakcije ovoga svečanog broja umro. Radnji je dodan i kratki izvadak rezultata u njemačkom jeziku.

V. Vouk.

M. Ljubša, Slovenske gorice. Opis. Sestavlil — Maribor 1925. V naši geografiji je bila vzhodna in severna slovenska Štajerska najmanj uvaževana in raziskana, radi česar je ta knjižica za geografa razveseljav pojav. Opis nima znanstvene tendence, radi česar znanstvene kritike tudi ne prenese; priložen mu ni nikak zemljevid in je čitatelj primoran studirati delce na osnovi Mafičnega „Zemljevida slovenskega ozemlja“, ki pa odprave. Poleg morfološke, floristične pa tudi topografske nesistematičnosti odpre knjižica v zvezi z Mafično karto problem toponomastike v Slov. goricah.

Uvod bo znanstveniku dobro služil vsled navedbe slovstva, ostalo pa vsakomur kot poljuden vodnik po Slovenskih goricah. Pogrešamo klimatologijo, manjka pa pravzaprav tudi morfološka, zoogeografija in krajepisje. Terminologija, določevanje srednjih višin, merjenje areala, vpliv glacijalne dobe na izoblikovanje opisane pokrajine tvori vprašanje zase in sploh ne odgovarja današnjemu stanju slovenske geografije. Navedba, da gre po Krebsu čez sredino Slovenskih goric meja med panonsko in srednjeevropsko floro, bi nujno zahtevala opis tozadavnega geografskega pasu, ker je črta nemogoča. Isto velja glede prehodne cone med kranjsko-koroškimi in vzhodnoštajerskimi narečjem.

Avtorjev zagovor v začetku in na koncu spisa ni osamljen. Srečujemo ga v mnogih naših „geografskih“ knjigah, navzlic njega pa ostane delo pač talis — qualis. Formalno onemogočuje stvarno kritiko; geograf pa bo vsebino sodil po njenih zaslugah za razvoj znanosti in ne po okolnostih, ki jih vpoštevava brez zagovorov.

Kljub vsemu ima Ljubšev opis svoj pomen in ga toplo priporočamo.

Franjo Baš.

A. Mrkun, Homec. Ljubljana 1925. Samozaložba. Str. 131. Cena 20 Din. Knjiga predstavlja specijalno monografijo Homca in njegove bližnje okolice. V geografskem odstavku posveča pisatelj večjo pozornost antropogeografskim odnošajem, pri čemur ne popisuje le šeg in navad, kot je bilo doslej običajno v takih monografijah, temveč zlasti značaj prebivalstva, zdravstvene razmere, hrano, nošo in tip kmetijske hiše. Oprema knjige je prav lična, krasni jo več slik v tekstu in na posebnih prilogah. Vsaj skromen zemljevid Homca in okolice bi bravcu olajšal pregled in razložil zlasti antropogeografu naselbinski tip Homca, kar bi lepo zaokrožilo podrobni opis homške hiše v geografskem delu knjige.

J. R.

Carinthiacus: Положај Словенаца под Аустријом и положај Немаца у краљевини Срба, Хрвата и Словенаца. Str. 32. — Љубљана 1925.

Manjšinski institut v Ljubljani je izdal ta spis z namenom, da pouči zlasti inozemstvo o resničnem položaju Slovencev v Avstriji in Nemcev v Jugoslaviji; zato ga je pridelil obenem tudi v francoskem, angleškem in nemškem jeziku. Kljub temu, da avtor ne zasleduje drugega namena, bo vendar našel tudi geograf nekaj važnih mest v knjigi, kajti